SOMMARNUMMER • ÅRGÅNG 85 • NR 2
Berga i JUNI 2025

Borg-Skum

Kamratföreningen Vapenbrödernas tidskrift

VAPENBRÖDERNA ÄR
STOCKHOLMS AMFIBIEREGEMENTES KAMRATFÖRENING

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

AV: HANS GRANLUND

Systrar och bröder!

Sommaren och årets övningsperiod är här. När ni läser detta är övningen ***SWENEX*** avslutad och nära parallellt med detta har även övningen ***BALTOPS*** genomförts i Polen och södra Östersjön. Utöver det fortsätter utvecklingen i världen i en oroande riktning. Kriget i Ukraina går in på sitt fjärde år och ännu är ingen lösning i sikte.

Allt detta och mer därtill präglar numera vardagen i Försvarsmakten och vid regementet och garnisonen. För inte alltför länge sedan var garnisonen lika med summan av de utbildningsförband som fanns på plats. Idag är garnisonen ett krigsförband i sin egen rätt och också en depå för verksamhet efter mobilisering till stöd för den fortsatta produktionen efter att fältförbanden kan ha lämnat.

Utbildning skall fortsätta för påfyllning av de mobiliserade förbanden och underhåll och reparationer ska kunna utföras. Kort sagt: verksamheten vid garnisonen fortsätter. I allt detta förväntas den nyuppsatta regements-/militärbasledningen och de olika stödenheter som redan i fred har sin verksamhet igång fortsätta att leda garnisonen. Detta sätter fokus på det faktum att all personal vid regementet, både civila och militärt anställda behövs för uthållighet och kontinuitet. Förståelsen för detta, vår historia och den unika miljö som vi förväntas verka i, är något som Vapenbröderna kan stödja med. Genom de introduktionsresor för nyanställda som numera genomförs tillsammans med regementet för miljökännedom och återblick stödjer vi aktivt förbandet och resan in i framtiden. Genom att förstå varifrån vi kommer går förbandet stärkt in i framtiden i dessa oroliga tider.

Av samma anledning ser vi fram emot årets kamratföreningsträff, i år anordnad av kamraterna från Karlskrona och som kommer att genomföras på, för de flesta kamraterna välkända, Kungsholms Fort. Kamratföreningsträffen är ett utomordentligt tillfälle att träffa gamla kamrater och kanske till och med samla ihop avdelningen/gruppen/plutonen/plutonslaget och göra resan tillsammans. Kåren går också vidare. I början på maj fick vår tidigare regementschef och senast ställföreträdande marinchefen *Patrik Gardesten* nya marschorder mot ett jobb i Norfolk USA vid Natostaben som ansvarig för planeringen.

Ett för Sverige utomordentligt viktigt och prestigefyllt uppdrag. Som ersättare till *Patrik* och ny ställföreträdande marinchef har vi numera vapenbrodern och f d bataljonschefen vid regementet *Fredrik Herlitz,* tidigare regementschef vid Amf 4. Som ny regementschef i Göteborg efter *Fredrik* kommer vapenbroder *Oscar Peterson.*

Vi önskar dem alla lycka till på sina nya viktiga befattningar!

KOMMANDE AKTIVITETER

Vapenbröderna är representerade på ***Vaxholms fästningsmuseum den 6 juli***. Det är en aktivitet under rubriken *Försvar och beredskap i dåtid, nutid och framtid.* Det kommer att finnas en del att titta på och det hålls flera intressanta föredrag. Mer information om aktiviteten hittar du på fästningsmuseets hemsida **www.vaxholmsfastning.se** och under *Program*.

Kamratföreningsträffen i Karlskrona går av stapeln helgen ***29–31 augusti i Karlskrona***.
Vi är drygt 20 medlemmar från föreningen som kommer att åka på träffen. Anmälan stängde den 15 juni. Om det finns ett intresse av att följa med så mejla oss på **info@vapenbroderna.se**
Det kan finnas platser kvar.

Amfibiekåren fyller 25 år den 26 oktober och det har vi för avsikt att uppmärksamma på något sätt samtidigt som vi genomför höstmöte. Den 26 oktober är en söndag och på planeringsstadiet är att arrangera något på ***Fästningsmuseet*** eftersom det var där, ***på dagen för 25 år sedan***, som amfibiekåren uppstod. Håll utkik på vår hemsida **www.vapenbroderna.se** för uppdaterad information.

TACK FÖR ÄNNU ETT FINT NUMMER

AV: VICTOR IHRE PERSSON

Återigen har vi glädjen att kunna samla berättelser, bilder och inblickar från vårt förband i Borg-Skums sidor. Det är tack vare er – värnpliktiga, anställda, veteraner och vänner – som tidningen fortsätter att vara det den är: *en levande brygga mellan dåtid och nutid, mellan dem som tjänstgjort före och dem som verkar idag.*

Vapenbrödernas ändamål är att stärka förbandsandan och gemenskapen över generationsgränserna. I det syftet spelar tidningen en viktig roll. Genom era bidrag fångar vi ögonblicken från nuet – som en dag blir historia. Och genom era minnen, anekdoter och skrönor ger vi liv åt det som varit, på ett sätt som både roar, berör och ger nya perspektiv.

Så stort tack till alla er som bidragit till detta nummer. Fortsätt gärna skicka in material – stort som smått – till kommande utgåvor. Det är tillsammans vi bygger vår berättelse.

Med de orden önskar jag er en riktigt skön sommar.

NYA MEDLEMMAR

VI HÄLSAR DIG VÄLKOMMEN I KAMRATKRETSEN

Maria Almgård-Bertland, Claes Ridderlund, Magnus Wakander, Lars Reuterskiöld, David Berg-Hadenius, Magnus Lien, Anders Johansson, Rikard Tordön, David Wahlby, Vilgot Petersson

Avlidna medlemmar

Vi tackar för deras trohet och behåller dem i vårt minne

Bill Norén
Ulf Rubarth

ÅK MOT SYD, NORD, ÖST ELLER VÄST,
VI KÖR TILL EN SKOLRESA ELLER FRÅN DIN FEST

Förutom att köra er dagligen i tjänsten så kör vi er gärna även privat efter era önskemål.

Boka din buss:
www.westinbuss.se
08-545 424 20

WESTIN BUSS

LYCKAT ÅRSMÖTE MED BRA UPPSLUTNING

AV: CARL VON GERBER

Traditionsenligt genomfördes årsmötet söndagen den 11 maj i restaurang Yggdrasil på Berga med efterföljande föredrag av C Amf 1 och ordföranden för Vapenbröderna.

Före årsmötet intogs lunch i *restaurang Yggdrasil* på Berga i syfte att säkerställa att ingen behövde genomleva sammankomsten på tom mage. För att ytterligare säkra fullgod mättnad serverades även princesstårta. Ca 30 medlemmar hade anmält sig för att ta del av vad föreningen gjort det senaste verksamhetsåret, välja in nya styrelsemedlemmar och fastställa budgeten för det kommande verksamhetsåret. *Ordförande Hans Granlund* hälsade samtliga välkomna till årsmötet och föreslog att *1.vice ordförande Anders Enström* skulle väljas till mötets ordförande, vilket stämman biföll enhälligt. *Enström* tog oss igenom förhandlingarna med fast hand. Utfallet av stämman resulterade i att det blev några nya styrelsemedlemmar, årsavgiften beslutades att bibehållas, budgeten fastställdes och styrelsen kunde ges ansvarsfrihet vilket uppskattades särskilt – i alla fall av de styrelsemedlemmar som varit ansvarig för det senaste årets verksamhet. Mer information om årsmötet finns på vår hemsida **www.vapenbroderna.se**. Efter den formella delen hölls två föredrag. Traditionsenligt har regementschefen en stående punkt att informera om regementet och dess verksamhet,vilket han gjorde tillsammans med *förbandsförvaltaren Kristian Carlander.*

De informerade bl.a. om den pågående utvecklingen av krigsförbanden 2.amfbat, 2.mbasbat och Marin militärbas Haninge som Amf 1 har produktionsansvar för.

Öv Hans Granlund höll två föredrag i ett. Det första handlade om Ukraina i vilket han var *militärattaché* under tiden mars 2023 till september 2024. Det andra om den nuvarande befattningen som *stabschef* vid *CTF-Baltic*. Hans har skrivit om det här i *Borg-Skum* vid flera tillfällen och vi lär förhoppningsvis få ta del av ytterligare perspektiv och reflektioner kring hans nuvarande och förutvarande befattningar.

Kamratföreningen Vapenbrödernas styrelse, revisorer och valberedning

Ordförande: *Hans Granlund*

1. vice ordf: *Anders Enström*

2. vice ordf: *Örjan Möller*

Skattmästare: *Marie Wall*

Sekreterare: *Magnus de Jong*

Redaktör Borg-Skum: *Victor Persson*

Ledamöter: *Carl von Gerber, Lars Inge Pettersson, Per Brännhammar, Svenåke Wickström, Jan Fredriksson, Irene Clement, Fredrik Brunnström, Jan Ridderwall* och *Ronny Andersson.*

Suppleanter: *Kristian Carlander* och *Leif Eriksson*

Revisorer: *Staffan Vestin* och *Tommy Aasa*

Revisorssuppleant: *Christer Sandström*

Valberedningen: *Göran Mattsson, Anders Bohman, Fredrich Sperling.*

Foto: Xxxx

BÄSTE KAMRAT

AV: CARL VON GERBER

Vapenbröderna uppmärksammar årligen ***bäste kamrat*** ur årets kull av värnpliktiga.

Av kamratföreningens stadgars första paragraf:

”Kamratföreningen vill därjämte genom att årligen utdela utmärkelser, priser eller premier ge sitt erkännande och sin uppmuntran till dem vid regementet, vilka särskilt väl tillgodogjort sig den militära utbildningen eller som genom mod och rådighet visat kamratligt föredöme.”

I samband med ***utryckningsceremonin den 13 juni*** uppmärksammades de två värnpliktiga, *Samuel Ernbrandt* och *Vilgot Petersson,* som utsetts av sina kamrater vid respektive kompani till bäste kamrat genom att *2.e vice ordförande Örjan Möller* lämnade över Vapenbrödernas jetong jämte motivering. Även 4. sjöstridsflottiljen utnämnde en av sina värnpliktiga till bäste kamrat.

Vapenbröderna passade på att ställa några frågor till *Ernbrandt* och *Petersson* direkt efter ceremonin. Det som varit mest utmanande under värnplikten var omställningen från det civila till det militära. Ett sätt att hantera utmaningarna är att komma med ett gott humör. Det som varit mest givande var den första perioden och att lära känna så många nya kamrater, disciplinen, kamratskapen och lastbilsutbildningen. Kamratskapen och gemenskapen kan bäst beskrivas som att man är som bröder och systrar samt att man kan prata med varandra om i princip vad som helst. Ibland blir man väldigt sur på varandra och ibland blir man väldigt glad på varandra.

Det de tar med sig från värnplikten är uppskattningen från kamraterna, den hårda disciplinen och att om något ska bli gjort så måste man ta tag i det.

Vi önskar *Ernbrandt* och *Petersson* lycka till och vi vet att det de fått lära sig kommer de ha nytta av många gånger i livet.

VETERANDAGEN

AV: CARL VON GERBER

Vid årets ***veterandag den 29 maj*** vid *Sjöhistoriska museet* i Stockholm återfanns traditionsenligt Vapenbrödernas fana. I år fördes fanan av *löjtnant Justina Lundberg* och *sergeant Håkan Nilsson.*

RESERVOFFICERARE TILLBAKA I GRÖNT UNDER SWENEX

AV: KLARA VILLEBECK

Med lång civil erfarenhet i bagaget återvände flera reservofficerare till militärtjänst under Swenex. Deras engagemang vittnar om en fortsatt vilja att bidra, trots många år utanför Försvarsmakten.

Under Marinens stora slutövning ***Swenex*** återvände flera reservofficerare till militär tjänstgöring vid Stockholms amfibieregemente, många för första gången på flera decennier. *Fredrik Hillelson, Richard Lowén* och *Rikard Tordön* var tre som återvände till regementet. Alla med olika civila bakgrunder, men med en gemensam vilja att bidra och ett starkt band till Försvarsmakten.

Från näringsliv till logement

Fredrik Hillelson är vd och grundare av rekryteringsföretaget ***Novare***. Han gjorde sin officersutbildning på 80-talet och har sedan dess byggt upp en lång civil karriär. När kallelsen kom om att delta i ***Swenex*** som reservofficer tackade han snabbt ja.

– Jag blev både stolt och lite orolig. Vad kan jag bidra med efter 37 år utanför det militära? Men känslan av att vara behövd tog över, säger han.

Han beskriver veckan på regementet som familjär men professionell, och han betonar vikten av att civilsamhället och näringslivet också förstår det ansvar som återaktiverade reservofficerare tar.

– Det här är lika viktigt som att ställa upp för sin familj. Vi behöver kommunicera det bättre, säger han och berättar att han ser sig själv som en ambassadör, särskilt för de äldre som kan och vill bidra.

Richard Lowén arbetar till vardags med investeringsfrågor i Region Stockholm, delvis kopplat till det civila försvaret. Han har en lång bakgrund som reservofficer och beskriver det som en naturlig del av hans identitet.

– Jag har burit med mig detta hela livet. Lojaliteten till Försvarsmakten och kamratskapet finns kvar, och det är fantastiskt att få komma tillbaka.

Han ser ett stort värde i att gruppen av återaktiverade reservofficerare består av personer med lång erfarenhet av ledarskap, planering och styrning, kompetens som kan bidra direkt i både krigsförband och stödjande funktioner.

– Vi kan göra verklig nytta, inte minst i uppbyggnaden av nya förband och i utvecklingen av det marina försvaret, säger han.

När erfarenheter från olika världar förenas

Rikard Tordön har en bakgrund som yrkesofficer men har sedan dess sadlat om till psykolog och doktorerat i medicinsk vetenskap. Idag arbetar han på Linköpings universitet som ansvarig för ett hälso- och sjukvårdsprogram på *Barnafrid*, som är ett nationellt centrum för kunskap om våld mot barn. Men det militära har aldrig helt lämnat honom.

– Jag vill ha kvar både russinen och kakan. Det finns något unikt i miljön här, särskilt för oss som jobbar i skärgården. Att få komma tillbaka känns både meningsfullt och inspirerande.

För *Rikard* är det tydligt att *Försvarsmakten* har mycket att vinna på att ta in influenser utifrån.

– Vi kan bidra med ett alternativt tänk. När man jobbar tajt i en sluten miljö är det lätt att bli hemmablind. Där kan vi tillföra nya perspektiv, säger han och nämner särskilt sin psykologiska kompetens som en potentiell tillgång, både i psykologiskt försvar och i att stötta personalens välmående vid hög belastning.

Gemensamt för de tre reservofficerarna är viljan att fortsätta bidra, även efter övningens slut. Alla tre ser det som en möjlighet att kombinera sin civila yrkeskompetens med fortsatt militär tjänstgöring. De hoppas nu på tydlig återkoppling, fortsatt aktivering och kanske viktigast av allt, att fler vågar ta steget.

– Det är otroligt meriterande att ha gjort värnplikt eller vara officer. Det är något som många i näringslivet respekterar högt, säger *Fredrik Hillelson*.

De understryker också vikten av att engagera sig och ta ansvar. Både för sin egen utveckling och för samhällets säkerhet.

– Ta chansen. Försvarsmakten är en plats där du växer som människa, avslutar *Rikard Tordön*.

SÖB 25: EN VECKA SOM STÄRKER FRAMTIDENS AMFIBIEKÅR

AV: RICHARD LOWÉN

Vecka 520 skedde något vi väntat länge på och mycket välkommet vid Stockholms amfibieregemente, Amf 1; arton reservofficerare kallades in till Särskild Övning Befäl 2025 – SÖB 25 – och vilken vecka det blev!

Bakgrunden till övningen är lika tydlig som angelägen, Amf 1 har fått en rad nya och viktiga uppgifter. Förutom att fortsatt bemanna och utveckla 2. amfibiebataljonen sätter nu regementet upp Marin Militärbas Haninge samt 2. marina basbataljonen. Nya krigsförband kräver stabs- och ledningskapacitet – och det är här vi reservofficerare kommer in i bilden. Flera av oss har inte burit fältuniform på ett tag *(låt oss säga… några år),* men i våra civila roller som chefer och specialister i både näringsliv och offentlig sektor har vi hållit ledarskaps-, planerings- och ledningskompetensen i trim.

Med rätt pårustning, orientering och repetitionsutbildning blir vi snabbt ett efterlängtat tillskott i regementets staber. Det visade ***SÖB 25*** tydligt.

Måndag: Amfibieväder, Saflind och startskott

Under ett strålande solsken mönstrade vi in på Berga. Med varm hand tog regementschefen *överste Saflind* emot oss – en signal om att detta inte var en marginell sidospårsinsats, utan ett viktigt steg i regementets framtidsbygge. *Stabschefen övlt von Gerber* orienterade om nuläget och regementets aktuella övnings- och utbildningsprogram med pågående slutövning ***SWENEX*** och en fortsättning i Finland med ***Narrow Waters***. Upplägget var tydligt, det här skulle bli en innehållsrik vecka – både mentalt och logistiskt.

Tisdag: Skäggfritt och traditionsrikt

Täthetsprov av skyddsmask – skägg och hår hålles kort. Gruppen visade att hygienstandard och pliktrogenhet till reglementerad hårlängd är oförändrad. Dagen bjöd fortsatt på mobiliseringsutbildning, presentationer och fysisk träning *(ja, även den gick överraskande bra)*. Kvällen avslutades med traditionsenlig middag på slottet, med bergatoast, Wallenbergare, kårsånger och kamratskap av bästa märke. Här fanns inga rostiga kranar att skruva upp – bara ett glatt återseende och nya kontakter. Till och med operationsledningen kunde ansluta, fast med passningsalternativ 1-sambandsmedlen förstås.

Onsdag: Stabstjänst, logistik och applex

Stabstjänstens grunder repeterades, liksom ***PUT*** *(planering under tidspress)*, och vi fick en uppskattad föreläsning om Marinens logistikkoncept av

fv Benedetti. Stabsträning genom applex – med bedömande, uppgiften, vi, fi, målbild och genomförandeidé. Vi gav oss i kast med uppgiften, att gruppera en reducerad amfibiebataljon med mer entusiasm än vi trodde var möjligt. ***Stort tack*** *kn Wallmark* för god pedagogik och tålamod med vår kreativitet.

Torsdag: Fält, regn och framtidstro på Myttinge

Förbandsbesök, avfärd till Myttinge – en plats där vädret fortfarande är reglementerat för att ge extra mycket erfarenheter. Vi mottogs med sex grader och duggregn. Här föreläste *stf regementschef övlt Berge* om återtagande av verksamheten på regementet och om framtiden för övningsfältet, som till hösten återigen blir skjutfält. *C 2. marina basbataljonen övlt Thörnblom* redogjorde för uppbyggnaden av det nya förbandet, och *chefen för 2. amfibiebataljonen mj. Lindquist* tog sig tid att träffa oss – mitt under pågående ***BOLO*** vid *Oxdjupet*. Det blev ett gripande ögonblick när vi blickade ut från *Stenslätten* mot kasern 1 och 2 på *Rindö – inget öga var torrt!*

Tillbaka på *Berga* avslutade vi kvällen med fortsatt arbete med applex – fördröjningsstrid i farleden A mellan öarna *Norra Skog, Södra Skog* och *Sten*.

Fredag: Framtidens amfibiebataljon och nästa steg

Sista dagen innehöll föredrag om ***Amfibiebataljon 2030*** – en spännande inblick i regementets vision. G1, *fv Janson*, gick igenom vägen framåt, vilka roller som behöver bemannas, behovet i Utbildningsbataljonen och hur reservare kan spela en avgörande roll under nästa års ***FMÖ*** och ***BALTOPS***.

Sammanfattning och utvärdering visade att övningen varit mycket uppskattad. *”Förste lärare” kn Wallmark, övningsledarna kn Jonsson* och *kn Mårtensson* förtjänar särskilt omnämnande för sina insatser. *Stabschefen övlt von Gerber* som närvarade i stora delar hela veckan gav oss – kunskap, struktur och bevis på kamratligt ledarskap rakt igenom.

Till sist: Kårkänsla i praktiken

Förläggning skedde i logement intill värnpliktiga soldater med ett utmärkt bemötande – ett fint sätt att känna in den inkluderande förbandsandan. Vi togs emot med öppna armar – och det känns att Amf 1 är ett regemente där alla respekteras.

SÖB 25 blev mer än en övning – det blev ett kvitto på att reservofficerare har en naturlig plats i framtidens amfibiekår. Med rätt stöd och tydliga uppgifter kan vi bidra till Sveriges försvar direkt – utan omvägar. En av oss la upp en blänkare om denna övning på sin Linkedin om tjänstgöringen och fick på ett dygn mer än 220 000 visningar och hundratals positiva kommentarer. Det säger en del om intresset från reservarkollegor, näringsliv och allmänhet.

Vi lämnar veckan stärkta, glada och med nyfunna band – och ser redan fram emot nästa steg i detta viktiga arbete. Uppgift och behov styr – men hjärta, kåranda och kamratskap gör det till en glädje att vara med på den här resan.

MINNEN FRÅN VÄRNPLIKTEN VID VAXHOLMS KUSTARTILLERIREGEMENTE KA 1 92/93

AV: ANDERS KNUTSSON

En ljum höstkväll i september 1992 satte jag mig på tåget från Lund till Stockholm för att påbörja min värnplikt. Jag hade sett fram emot detta sedan jag tog studenten tidigare samma år. Väl framme i Stockholm blev det röda linjen mot Östra station. Självklart gick jag på ett tunnelbanetåg som inte gick via Östra station utan jag fick vända och sätta mig på rätt tåg. Det kändes bra att inte vara ensam om att göra detta, det fanns fler skåningar på fel tåg. Något förvirrade satte vi oss på buss 670 mot Vaxholm. Vid inpassage genom vakten var det inte lika förvirrande som i Stockholms tunnelbana, utan det var tydligt snitslat till kasern 3 där inskrivning skedde.

Vi var 48 förväntansfulla PB-elever som skulle formas till absolut första linjens chefer på amfibiebataljonen. Det var mycket man skulle lära sig på kort tid, hur man ska stå, gå, prata och hur 59:an skulle sitta på våra kroppar. Våra befäl var väldigt energiska och tillsåg att vi lärde oss detta på ett sätt som jag inte var van vid från gymnasiet. Det drogs lite paralleller mellan vår utbildning och den amerikanska filmen *Full Metal Jacket*.

Fältveckor på Myttinge, skjututbildning, skyddstjänst på Livgardet, snabbmarsch, marschträning, vattenfys, skyddsvakt, enskild strid, stridsparsstrid och mer marschträning. Det stärkte oss ända in i själen och det kändes som att fötterna nästan blev självgående efter ett tag. Vi marscherade till matsalen och sprang stridsparsvis tillbaka till kasern.

Tiden går fort när man har roligt, för det hade jag, och vips så var det dags att välja huvudtjänst efter ett par veckor in i utbildningen. Vi hade mycket att välja på och jag valde *GRK* som förstahandsval. Jag vet inte om det var på grund av att jag hade skött mig eller om det var någon annan parameter, men jag fick det jag önskade och strax därpå började huvudtjänstutbildningen. Teori och praktik varvades med löppass till Skarpö kursgård och tillbaka under *fk Wiséns* ledning. Första skjutningen med granatkastarna genomfördes på Myttinge med grupperingsplats Odlingen och O-plats uppe på Brodalshuvud. Det var fantastiskt att se att det funkade, allt det som befälet hade lärt oss. Vi blev ett väl sammansvetsat gäng befälselever på GRK-plutonen.

Stridshinderbanan klarades av efter andra försöket och AK 5-testet blev godkänt i korridoren i en av barackerna på Korsö under fältvecka fyra. Snabbmarschen var avklarad sedan tidigare.

I början av december startade utbildningskontrollen vid Hans äng på Myttinge. Fyra dygn med tung packning, slit och släp. Marschträningen hade gett resultat, men jag ljuger om jag säger att det var en barnlek att genomföra UBK:n. Det var med viss stolthet som jag fick marschera ner till nedre verket och få höra bataljonschefen, *övlt Syrén*, kommendera *– Mössa av! Basker på!* Ett av de absolut största ögonblicken i mitt då 19-åriga liv!

Juluppehållet, det hette så, och inte jullov som man var van vid från skoltiden, kom och jag kunde åka hem ett par dagar och fira jul och nyår med nära och kära. En extra tanke skänktes åt PB/Kj som fick bestrida ***BERTO*** (*beredskapstropp*) under nyårshelgen.

Tillbaka på Rindö efter nyår och fortsatt huvudtjänst varvat med att vara hjälpinstruktörer på GB-inrycket. Intressant att se dessa fullständigt förvirrade individer som också skulle stöpas i samma form som oss. Jag kan väl aldrig tro att jag var lika förvirrad som de var, men förmodligen var jag minst lika förvirrad. Vissa av dessa förvirrade småpojkar skulle jag tillbringa resten av värnplikten med.

I en dryg veckas tid fick vi PB-elever ynnesten att få tillbringa i Härjedalen och få smaka på lite vinterutbildning. Där fick jag lite avsmak, inte på grund av själva utbildningen, utan det dåliga vädret. Plusgrader och regn på dagarna och snöfall och minusgrader på nätterna. Det var inte lätt att åka skidor och dra pulka under dessa förutsättningar. Men det som inte dödar, det härdar.

Påsken kom och då skulle det gamla PB-kompaniet gå högvakt på Stockholms slott. Innan dess hade vi tränat högvaktsexercis i två veckor där vi drillades av *fk Ottosson* och vi var nästan lika bra som Livgardets fältpiparkår.

Efter högvakten kom GB-eleverna till GRK-plutonen och då var det samma visa igen, teori, praktik och löprundor till Skarpö kursgård och tillbaka. Jag blev pjästroppchef och var med när GB-eleverna som skulle bli pjäschefer skulle få sin pjäsutbildning under ledning av *fk Höiom*. Kompassvinkelmätaren tror jag att jag fortfarande kan upprätta trots att det har gått drygt 30 år sedan jag fick utbildningen. Många omgrupperingar genomfördes vid södra fältet, vattentornshöjden och vid engelska villorna.

När F-soldaterna kom till plutonen blev det tredje gången gillt med pjästjänst för mig. Ytterligare omgrupperingar och snabbmarsch med pjäserna. 200-båtarna lastades och vi började stäva mot Utö för den första skjutningen med fulltalig pluton. Tiden på Utö var fantastisk. Granatkastarskjutningar varvades med marschträning och skarpskjutning i grupp och pluton. Vi PB-elever fick bra lokalkännedom på Utö skjutfält, då det var vi som ledde marschträning inför GB- och F-soldaternas UBK. Jag fick även stifta bekantskap med Kleppern där vi fick göra vältprovet nere vid badstranden i skjutfältslägret. Några kvällar fick vi även paddla kanoterna runt Utö.

Efter Utöperioden var det dags för UBK nummer två. Efter baskerceremoni och en lite förlängd helgpermission var det dags att åka till Älvdalens skjutfält för att delta i Arméns brigadunderstödsövning under fyra veckor. Det som etsat sig mest fast av dessa fyra veckor var när vi blev beskjutna med skarpa 10,5:or och 12 cm grk. Ett enkelt missförstånd som reddes ut på plats och sen var det som vanligt igen. Nationaldagen firades i snöglopp och jag trodde inte att det var sant när jag vaknade i mitt knäppetält och såg att marken var vit av snö. De dagar som vi inte sköt granatkastare fick vi paddla med Kleppern i Trängsletdammen, först uppströms sedan nedströms.

Medan GRK-plutonen hade varit i Älvdalen och representerat KA 1 hade resterande delar av bataljonen omgrupperat till Korsö. När vi kom tillbaka till bataljonen var det vår tur att flytta ut i skärgården. Vi rymdes inte i några baracker så vi fick tillbringa tiden på Korsö i tält 12. Däremot slapp vi använda maskeringsnäten och det var en liten tröst för de uteblivna sängarna.

Utöperiod 2 bestod av kompaniskjutningar där vi understödde kustjägarkompaniets olika anfall högt och lågt, kors och tvärs på Utö. Även denna tid var underbar, inte mycket dötid och otaliga omgrupperingar.

Nu var bataljonen mogen för att genomföra bataljonsövningar. Vi hade skarpskjutningar i Söderarm (Karskärsanfallet), där *statsminister Carl Bildt* och *försvarsminister Anders Björck* var med och fick lukta på lite krutrök. Södra skärgården fick också besök av 2.amfbat och skjutningar genomfördes bland annat från Stabbo där vi genomförde eldobservatörsskjutningar med amfibiekompaniet. Askö skjutfält besöktes också där vi sköt sprängvinggranater för första gången. Det small något annorlunda med de granaterna jämfört med övningsgranaterna.

Regementets dag genomfördes på Mellsten. Vi sköt med våra granatkastare rakt ut i Mysingen och hade lagt in ett felläge och eldsignaleringen kunde höras med hjälp av högtalare och efter första eldregleringen hade vi mållag innanför bojarna som utmärkte målområdet. Robotplutonen sköt en skarp robot 17 och minpluto-

nen sköt en M9:a. Kustjägarnas våldsamma landstigning blev försenad på grund av minsprängningen.

Det flöt upp ganska mycket strömming som hade sugits in i impellrarna om kustjägarna hade landstigit direkt efter minsprängningen. Spärrbataljonen sköt från Batteri Nåttarö och lvtroppen lyckades skjuta ner målkorven till de anhörigas stora förtjusning.

Sensommaren kom och distanspaddling med efterföljande överlevnad. Där var det tur att vi hade våra kanoter så vi slapp vara fast på Vindalsö hela överlevnaden. Vi gjorde våra utflykter med kanoterna och det var till och med så att några pjäsmän var lite förslagna och paddlade fram till segelbåtar och tiggde mat. Kaninslakten var ett trevligt tillskott av proteiner. Väl tillbaka på Korsö blev det lagad mat och helgpermission.

Slutövning under hösten och det var försvarsmaktsövningen Orkan -93. Om jag minns rätt var det 22 000 man ute i skärgården från hela Försvarsmakten. Det kändes mäktigt att ta del av en sådan stor övning. Övningen började med en mobilisering och för första gången fick jag som värnpliktig se en fulltalig amfibiebataljon uppställd på fotbollsplanen på Berga Örlogsskola. 2.amfbat genomförde avvärjningsstrid i inledningsskedet som övergick till fördröjningsstrid. Vi genomförde skarpskjutning tillsammans med kustjägarkompaniet på Askö där *Hans Majestät Konungen* var på plats. Det jag särskilt minns var när vi skulle landstiga i av kustjägarnas tagna brohuvud på Yttre Gården. Det var väldigt hög sjö och båda landstigningsrännorna på 200-båten vattenfylldes i den grova sjön. En och annan pjäsman kräktes både i båten och under själva landstigningen. Vi snabbgrupperade våra granatkastare i brohuvudet och understödde det fortsatta anfallet norrut på Yttre gården. Tyvärr fick vi inte skjuta skarpt men man kan inte få allt här i livet. Efter nattens anfall kom det högdjur på besök och vi fick snabbt som attan ställa upp en materielstig. Utländska officerare från många av världens hörn ville klämma och känna på vår understödsmateriel. En dansk officer ställde frågor på danska och jag minns att jag fick agera tolk för rikssvenskarna förstod inte vad dansken sa. En annan episod som jag minns från Orkan 93 var när två Viggen-plan flög över oss när vi stod grupperade på Torö. De flög ganska högt och syntes bara som två streck på himlen men vi fick ta del av smällen det blir när planen bryter ljudvallen. Det var mäktigt.

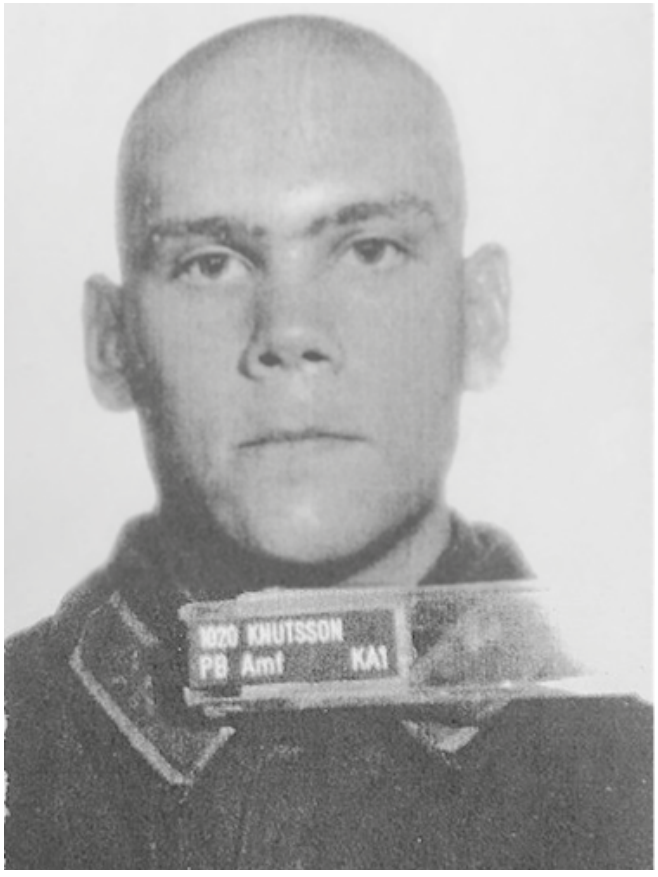
Tillbaka till Utö igen och denna gång var vi övningstrupp åt kadetter som skulle truppföra pluton. Då jag var stf PC och kadetterna tog min plats fick jag vara flankkarl när vi anföll parallellt med Söderbygärdesvägen förbi Ramsviksvägen och avslutade med att försvara tagen terräng. Skönt att få vara *Lasse* i ledet ett tag och bara lyda order och verkställa kommandon. Det var även ett trevligt avbräck att få göra något annat än att gruppera och skjuta granatkastare. Övningar som Reptil, del av Söderbygärde och Stångkobben genomfördes.

Efter Utö blev det en återflytt till Rindö och kasern tre. De nyinryckta PB-eleverna fick påhälsning av mina soldater och jag fick avstyra deras nattliga upptåg. Jag har viss förståelse för mina F-soldater som hela sin värnplikt varit yngst i tjänst och de ville ju ta chansen att ge igen. *Stf marinchefen, brigadgeneral Fredrik Herlitz*, var en av de utsatta PB-eleverna och påstår fortfarande att det var jag som jävlades med dem – men så är alltså inte fallet.

Inlämningsvård på vår lånade krigsmateriel och förrådställning av densamma genomfördes och vi förberedde oss för ett förlängt övningsuppehåll (MUCK). Resterande delar av bataljonen genomförde sin vård och återställning på Korsö och vi såg inte dem förrän muckveckan.

När jag samlat mina tankar är jag väldigt stolt över att ha fått göra min grundutbildning på KA 1. De erfarenheter som jag fick under värnplikten är ovärderliga och jag kommer alltid känna för Sveriges bästa regemente.

Regementet har jag varit trogen i alla år och i skrivande stund tjänstgör jag på regementsstaben G7 på Amf 1 men det är en helt annan historia…

MUCK, SOMMAR OCH FORTSATT FRAMÅTANDA

AV: C AMF 1 DAVID SAFLIND

Vapenbröder!

Samtidigt som jag skriver det här har sommarvärmen tagit sitt grepp om Stockholm och studenterna firar som bäst genom att sjunga till uppumpande musik på lastbilsflak. Efter 12 års skola tar de nu steget ut i vuxenvärlden och hela världen ligger framför dem. Samma känsla var det när regementets 380 värnpliktiga soldater och sjömän muckade genom att springa ut genom Bergavakten rakt in i hundratals familjers famnar väntandes utanför. Glädjande är att många av våra soldater och sjömän väljer att ta anställning på regementet eller Fjärde sjöstridsflottiljen, alternativt söka sig vidare till utbildningar för att bli yrkes- eller reservofficer. I anslutning till MUCK genomfördes en chefsbytesceremoni, där jag först vill rikta ett stort tack till *avgående bataljonchefen Anna Sofia Strid*. Till tillträdande, *Petter Blandford* – ***varmt välkommen tillbaka till regementet och håll fanan högst!***

Just den här perioden av året innebär att det sker en naturlig personalrotation med personal som lämnar för studier men samtidigt får vi chansen att välkomna tillbaka medarbetare som förkovrat sig i olika perspektiv. Själv brukar jag gå på semester i direkt anslutning till att kadetterna på Karlberg befordras till fänrikar. Likadant sker i år då jag veckan efter midsommar deltar på Karlberg och hälsar 18 nya medarbetare välkomna till regementet!

Verksamheten på regementet har genomförts med hög intensitet senaste månaderna, där vi till exempel genomfört övningarna ***Swenex*** och ***Narrow Waters***. Nu går vi in i en period av återhämtning med uttag av sommarledigheter. Men – på grund av omvärldsläget och kravet på högre tillgänglighet skiljer sig dock den här sommaren mot tidigare genom att vi tillser att mer personal är i tjänst över tid. Uppgifter som vi bland annat löser i sommar är *Högvakt vid Drottningholms slott (kom gärna och besök oss mellan den 2–9 juli),* förberedelser för inryck av en än större kvantitet värnpliktiga, fortsatt stöd till Ukraina och logistikförsörjning av marinens enheter.

Direkt efter sommarsemestern sätter övningsverksamheten igång igen med den årligt återkommande ***övningen Archipalago Endeavour***, ***KFÖ*** för 5.amfbat samt ***Marinövning*** höst. En höst där våra krigsförband kommer fortsätta utvecklas med hög takt samtidigt som vi levererar i olika typer av operationer.

Ha en skön och avkopplande sommar!

STOCKHOLMS AMFIBIEREGEMENTE STÄRKER GREPPET OM NORRLANDSKUSTEN

AV: STF. C AMF 1 PATRIK BERGE

Stockholms amfibieregemente har fått ett utökat ansvar längs Norrlandskusten. Under våren har övningar genomförts från Härnösand till Luleå, ett steg i att stärka marin närvaro i norr.

Den geostrategiska kartan och sjökortet har ritats om med anledning av omvärldsläget, och den svenska marinen i ***Nato*** har fått nya förutsättningar. En konkret effekt av detta är att marinen har fått fler anledningar att lösa uppgifter även i norr. Som tidigare har beskrivits i denna tidskrift, har regementet också fått ett tilldelat ansvar för Norrlandskusten, där Västernorrland och specifikt Härnösand är i fokus.

Under våren har marinen genomfört ett antal övningar längs Norrlandskusten. För regementets del innebar det att både 2. amfibiebataljonen och 2. marina basbataljonen har genomfört bataljonsövningar med huvudsaklig utgångspunkt från Härnösand. Här har vi mycket bra resurser att luta oss mot för våra övningsverksamheter, inte minst vår utvecklade marinhamn, och ändamålsenliga vård- och underhållsmöjligheter för tunga fordon på Kusthöjden *(tidigare KA 5:s kasernområde)*.

För årets värnpliktsomgång blev dessa övningar de första tillämpande förbandsövningarna tillsammans med sina anställda kollegor i respektive bataljon.

Samarbetet med Västernorrlandsgruppen och dess hemvärnsbataljoner är mycket uppskattat och stärker vår förmåga när vi övar tillsammans.

För 2. amfibiebataljonen genomfördes övningsmoment som innebar strid kring sjöfartslederna till och från Härnösand och Sundsvall. För 2. marina basbataljonen handlade övningsmomenten om olika typer av försörjning till marina förband. Utöver insatser i Härnösand, Sundsvall och Timrå genomfördes också försörjningsmoment från Luleå med huvuddelen av förbandet. Det senare innebar en uppskattad och uppmärksammad marin närvaro i Luleå, vilken senast ägde rum på 1990-talet.

Båda förbanden fick förutsättningar att öva längre marscher, en viktig färdighet för dessa enheter. Då övningarna genomfördes tidigt på våren hade vi förväntat oss utmaningar med kyla, is och snö, men kung Bore var mycket mild mot oss i år. Vi hoppas därför på att han bjuder på mer motstånd under kommande år så att våra krigsförband får mer att bita i. Samtidigt ser vi fram emot att fortsatt bygga upp vår närvaro och förmåga i norr.

”VI GÖR MARINEN UTHÅLLIG – DET ÄR VÅR KÄRNUPPGIFT”

AV: VICTOR IHRE PERSSON

Gustav Thörnblom är ny chef för 2. marina basbataljonen vid Stockholms amfibieregemente. Med erfarenhet från både säkerhetsförband, logistik och högkvarterstjänst tar han sig nu an ledarskapet för ett ungt, växande förband med målet att skapa både operativ förmåga och en stark förbandsidentitet.

Gustav Thörnblom är född och uppvuxen i Sundsvall och den militära banan började vid marinens bassäkerhetsförband. Efter yrkesofficersprogrammet med säkerhetsförbandsinriktning tog han anställning på Marinbasen i Karlskrona där han under sina första år arbetade med värnpliktsutbildning.

– Efter flytt till Stockholm visade det sig att Marinbasen skulle sätta upp en logistikpluton på Berga och så kom jag in på logistikspåret, vilket jag inte har ångrat.

Sedan dess har *Gustav* haft olika befattningar inom Amf 1 och genomgått högre officersprogrammet, där andra året genomfördes vid *Baltic Defence College* i Estland. Närmast kommer han från en befattning vid högkvarterets operationsledning J4.

– Att få bli bataljonschef och därmed krigsförbandschef är en stor ära och att få det förtroendet är den största motivationen.

Ledarskap som bygger delaktighet och riktning

Gustav beskriver sin ledarskapsfilosofi som grundad i delaktighet och ett starkt *”vi-perspektiv”*.

– Jag tror på delaktighet med ett starkt VI-perspektiv där det är personalen som ska göra någonting tillsammans. I delaktigheten ingår också att lyssna på medarbetarnas förslag och råd då chefen inte alltid sitter inne på de bästa lösningarna. Jag som chef ska leda och peka ut vägen framåt.

Han betonar också vikten av att följa det övergripande perspektiv som styr krigsförbandets utveckling. Verksamheten ska byggas i linje med de behov som finns inom Marinen och hos högre chefer. Tidigare erfarenheter från både grön och blå verksamhet – liksom från enheter med övervägande civil personal – har gett honom viktiga insikter i hur man skapar sammanhållning i organisationer präglade av olika kulturer.

– För att sammanfatta det har jag erfarenhet av att vara chef över enheter med olika kulturer där man ska bygga upp någonting tillsammans under tillväxt.

En möjliggörare för marinens operativa effekt

Den marina basbataljonens roll handlar, enligt *Gustav*, om att vara en möjliggörare – både inom regementet, Marinen och Försvarsmakten i stort.

– 2. marina basbataljonen är en möjliggörare, vi gör marinen och våra allierade uthålliga och starka.

Han ser bataljonen som en av tre centrala delar i regementets krigsförbandsstruktur, där samverkan är avgörande för att bidra till marinens operativa effekt.

– Inom regementet är vi ett av tre krigsförband som tillsammans ska bidra till marinens operativa effekt och det gör vi inte var för sig, säger *Gustav* och fortsätter.

– Inom Försvarsmakten är de marina basbataljonerna land- och sjörörliga förband som har möjlighet att understödja andra militära verkansförband.

Tillväxt, tempo och förbandsanda

Att leda ett ungt förband innebär att bygga förmåga i högt tempo samtidigt som en gemensam identitet formas.

– Säkerhetsläget i Europa väntar inte på oss, så vi måste bygga förmåga nu.

Bataljonen tillförs hela tiden ny materiel, övar i hög takt och växer i numerär. Samtidigt är det viktigt att skapa en förbandskultur och samhörighet som håller över tiden.

– Jag anser att en gemensam inställning i att laget är starkare än jaget bygger en förbandsanda. Alla inser vilka uppgifter förbandet löser och vilken roll varje individ har i det och känner stolthet för det.

Han lyfter också betydelsen av att vårda relationen till andra enheter – både nationellt och internationellt.

– Vi gör det här tillsammans. Samverkan och samarbete mellan 1. och 2. marina basbataljonerna kommer att leda till att vi skyndar på utvecklingen inom alla funktioner.

Det gäller även kontakter med hemvärnet och internationella samarbeten – särskilt med de finska motsvarigheterna.

– Vi ska kunna stödja längs hela kusten – inte bara våra egna enheter, utan också våra allierade. Det ska vara lika självklart att ge stöd till ett utländskt förband som till ett svenskt.

Och om några år?

– Jag vill lämna över en bataljon som är farligare för våra motståndare än vad vi var när jag tillträdde. Jag vill lämna över en bataljon som anses duktiga och professionella i vår huvudtjänst och de andra marina förbanden kan lita på att vi gör allt för att de ska få det stöd de behöver.

FRÅN ROSLAGEN TILL FINSKA VIKEN – SAMVERKAN I SKARPA MILJÖER

AV: STF. C AMF 1 PATRIK BERGE

Stockholms amfibieregemente deltog under våren i två större marina övningar – SWENEX i Sverige och Narrow Waters i Finland. Förbanden övade tillsammans med allierade och årets värnpliktiga avslutade sin utbildning.

Regementets samtliga krigsförband var engagerade i marinövningarna ***SWENEX*** och ***Narrow Waters***. ***SWENEX*** är den svenska marinens övning i svenska vatten, och ***Narrow Waters*** kan närmast beskrivas som den finska marinens motsvarighet. ***SWENEX*** genomfördes för våra krigsförband i både Södertörn och Roslagen, och ***Narrow Waters*** i Finska viken.

För Stockholm amfibieregementes del sammanföll övningarna till en samlad insats, där vi fick förmånen att leda förbanden både här hemma och tillsammans med allierade i Finska viken. För årets värnpliktsomgång utgjorde övningarna dessutom slutövning, vilket gjorde dem särskilt viktiga.

Övningarna gav goda förutsättningar att samordna och utveckla olika förband och förmågor. Exempelvis genomfördes omfattande försörjningsmoment från 2. marina basbataljonen till både sjöstrids- och amfibieförband, både från land och till sjöss.

Under den inledande fasen fick vi betydande resurser från *Helikopterflottiljen*, vilket utvecklade båda parters förmåga att lösa uppgifter tillsammans. 2. amfibiebataljonen fick under ***Narrow Waters*** också goda möjligheter att öva samordnad strid med allierade amfibie- och kustförsvarsförband i den finska skärgården. Samarbetet med Nylands brigad fungerar fortsatt mycket väl, och det är enkelt att nå effekt med gemensamma krafter.

Som vanligt efter större övningar drogs även här många nyttiga erfarenheter. Men som övningsledare kan jag nöjt konstatera att övningsmålsättningarna uppnåddes och att verksamhetssäkerheten hanterades på ett bra sätt.

Förutom detta kan jag också konstatera att övningsledningsorganisationen lyckades väl med att både coacha och utmana chefer på olika nivåer i krigsförbanden, vilket utvecklar både dem som befäl och organisationen som helhet.

”ATT FÅ LEDA 2. AMFIBIEBATALJONEN ÄR BLAND DET FINASTE SOM FINNS”

AV: VICTOR IHRE PERSSON

Petter Lindquist har nyligen tillträtt som chef för 2. amfibiebataljonen vid Stockholms amfibieregemente. Med bred erfarenhet från både internationella insatser, operativ planering och lång tjänst inom amfibiekåren ser han nu fram emot att leda ett förband han beskriver som både starkt och efterfrågat – där viljan att lösa uppgift utgör grundpelaren.

Att axla ansvaret som chef för 2. amfibiebataljonen kräver både erfarenhet och omdöme – något *Petter Lindquist* har gott om. Under sin karriär har han tjänstgjort både nationellt och internationellt: vid ett CV90-kompani i Liberia, i ett ***Joint Force Command*** i Irak och på ***Högkvarterets operativa stab***, samt studerat vid ***Baltic Defence College***. Men det är amfibiebataljonen som varit hans professionella hem under större delen av karriären.

– Att bli erbjuden rollen som chef över 2. amfibiebataljonen är ur mitt perspektiv något av det finaste som är möjligt inom amfibiekåren. Jag är tacksam och stolt, men även ödmjuk inför rollen, säger *Petter*.

Han tar sig an uppgiften med respekt för dem som lett före honom. Han gör det inte med anspråk på att vara bättre – utan med förhoppningen att hans erfarenheter kan tillföra något nytt.

– De chefer som varit före mig har varit väldigt kompetenta och jag anser inte att jag egentligen besitter någon högre kunskap än dem. Den enda skillnaden jag har är kanske att jag arbetat på operativ nivå och kan bidra med ett annat perspektiv, säger han.

Ledarskap genom tillit och gemensam riktning

Som chef vill *Petter* inte styra i detalj, utan skapa förståelse för vart förbandet är på väg och varför. Tydlighet, förtroende och gemensam målbild är enligt honom avgörande för att frigöra kraften i organisationen.

– Jag tror att man som chef ska försöka skapa en gemensam målbild var vi är på väg och varför så att medarbetarna kan arbeta i den riktningen. Jag har extremt stort förtroende för de soldater, befäl och chefer vi utbildar inom amfibiekåren. Vi vet att vi kan lita på varandra och att vi hjälper varandra, säger han.

Förbandsandan ser han som något levande som byggs underifrån, men där chefen har ett särskilt ansvar för att inte rasera det som andra skapar.

– Förbandsanda byggs underifrån och kan inte beordras, men den kan förstöras av en chef på ett ögonblick.

Det jag kan göra som chef är att skapa förutsättningar genom att mina anställda känner en trygghet, samhörighet och stolthet över sin enhet, fortsätter han.

En bataljon med kraft – och behov av stabilitet

Att 2. amfibiebataljonen under flera år levererat resultat till så många olika delar av Försvarsmakten ser *Petter Lindquist* som ett bevis på förbandets styrka. Samtidigt pekar han på behovet av organisatorisk stadga för att hålla i längden.

– Egentligen är det helt ofattbart vad 2. amfibiebataljonen gjort och bidragit med de senaste fem åren och fortfarande existerar och löser ut den ofantliga mängden uppgifter vi har – från insatser och operationer till besök och ceremoniell tjänst.

Men kraft kräver balans. Det handlar inte om att dra ner på ambitionerna, utan om att skapa rätt förutsättningar för att kunna fortsätta leverera.

– Det jag skulle vilja utveckla under min tid som chef är ett infrastrukturellt och organisatoriskt lugn för att skapa trygghet och därmed bygga vidare på den redan starka förbandsanda som finns. Allt för att kunna generera ännu mera kraft.

Mot Amfbat 2030 – och bortom

För *Petter* handlar uppdraget som bataljonschef om att både leverera här och nu och samtidigt bygga för framtiden. Med Amfbat 2030 i sikte och ett växande försvar runt hörnet ser han flera viktiga utmaningar.

– Det som står framför dörren är att ha hög tillgänglighet och duglighet här och nu, samtidigt som tillväxten runt oss kommer fortsätta.

Amfibiebataljonen har under flera år bidragit med personal och kompetens till andra delar av regementet och marinen – från 5. amfibiebataljonen i Göteborg och utvecklingen av 2. marina basbataljonen till den värnpliktiga grundutbildningen. Enligt *Petter* är det ett tydligt tecken på både duglighet och ansvarstagande.

– På Amf 1 har 2. amfibiebataljonen länge varit basen för större delen av inflödet av militär personal, vilket är ett ansvar jag vill att vi fortsätter att axla.

För att lyckas betonar han vikten av stabilitet och tydliga riktlinjer – inte minst i en tid då omvärldsläget förändras snabbt.

– Ett väl fungerande förband kännetecknas av att medarbetarna mår bra och känner stolthet. För att nå dit krävs långsiktiga mål, tydliga processer och att vi undviker onödiga förändringar. Och om förändringar krävs, måste vi förklara varför.

Kriget i Ukraina påverkar också hur framtidens amfibiestrid behöver utformas. Ny teknik förändrar spelplanen, inte minst genom drönare och nya sambandslösningar, vilket ställer krav på både skydd och interoperabilitet. Samtidigt betonar *Petter Lindquist* vikten av att kunna möta kraven på tillväxt och omställning även under pågående insatser.

Men oavsett hur omvärlden förändras är det vissa värden som består. Förmågan att anpassa sig, ta ansvar och aldrig ge upp – det är egenskaper han ser som grundläggande för varje amfibiesoldat.

EN MARINGEMENSAM BATALJON

AV: ANNA-SOFIA STRID

Vi lever i en tid av komplexa hot och utmaningar. Geopolitiska spänningar, teknologiska framsteg och en omvärld som agerar oförutsägbart i hög hastighet. Detta kräver att vi är beredda och förberedda på det okända, men samtidigt att vi har en förmåga att agera med precision och uthållighet. Situationen kräver tillgänglighet och därför också tillväxt. Min uppgift har under de senaste tre och halvt åren varit att vara en del av denna tillväxt, genom att utbilda mot krigsplacering i de marina krigsförbanden.

Min resa började med värnpliktsutbildning mot en amfibiebataljon. Utbildningsbataljonen lånade då personal från 2. amfibiebataljonen och var en stor del i både kultur och arv från ***Torleif***. Januari 2023 blev Utbildningsbataljonen en egen bataljon, med tilldelad personal. Till sommaren blev vi marinens största bataljon och den enda maringemensamma, med befäl från både amfibiekåren och flottan. Uppgiften blev att utbilda mot flera krigsförband: 2. amfibiebataljonen, 2. marinbasbataljonen och Fjärde sjöstridsflottiljens enheter. Detta krävde ett nytt perspektiv, ett maringemensamt mindset. Hur uppnår vi bäst effekt med den kompetens som vi nu har på bataljonen, samtidigt som vi skapar en förbandsanda inom marinen som gör oss farligare för motståndaren? Många vägval, uppoffringar och utmaningar har det varit, med både medvind och motgångar, ilska och glädje. Det har absolut inte varit en rak och enkel väg.

Personalen har trots detta visat mod, vilja, professionalism och kamratskap, stolthet och respekt för marinens symboler, oavsett vilken befattning de har haft. Personalen har haft ett framåtlutat förhållningssätt och en vilja att alltid göra sitt yttersta. Vi har tillsammans skapat ett VI, en maringemensam bataljon, med ett existensberättigande i att utbilda krigsplaceringsbara soldater och sjömän. Vi har alla växt som både människor och som befäl tack vare dessa nya utmaningar och jag hoppas att ni som tjänstgjort på min bataljon liksom jag är stolta över dem ni är idag och det ni genomgått de senaste åren.

Vi har utbildat soldater och sjömän med devisen *semper opus solve*, men med ett stort fokus på tillsammans. Vi har genom åren lärt oss av våra misstag och fått möjlighet att förändra dessa inför kommande årskull. Vi har varit en del i att bidra till att bygga en ännu starkare marin. En marin som står i det främsta ledet för att möta det försämrade omvärldsläget – vilket är vår uppgift och vår verklighet. Vi fortsätter dra lärdomar av det som varit och strävar efter att bli lite bättre varje dag, men också att vara nöjda med det vi förändrat.

Jag är evigt tacksam för de förtroende jag fått och för alla de människor som jag fått jobba med, möta och lära mig så mycket av de senaste åren.

Tack till er alla!

FRÅN KAOS TILL KAMRATSKAP

AV: VICTOR IHRE PERSSON

Det började i ovisshet och sy tjänst – och slutade med stärkt självförtroende och livslånga vänner. Filip Wagenius och Ella Forsmark berättar om ett värnpliktsår vid Stockholms amfibieregemente som prövat både pannben och laganda.

Att gå från vardag med vänner och fria veckoslut till att stå uppställd i givakt, dela rum med främlingar och lyda order från första minuten – det är en omställning få är förberedda på. För *Filip* och *Ella* började året, som för så många andra, i ett kaos av nya regler, krav och en verklighet där både kropp och huvud prövas.

– *Det var väldigt jobbigt. En stor omställning från det civila livet, med mycket stress och ovisshet. Med tiden ökade stresståligheten och jag lärde mig hantera ovissheten. Något som dock fanns från början var gemenskapen, eftersom vi genomgick allting tillsammans,* säger *Filip*.

Känslostorm och kamratskap i varje ögonblick

Just känslan av att inte stå ensam är något som även Ella tagit fasta på. För henne har kamratskapen varit den viktigaste och mest minnesvärda delen av värnplikten. Från de första stapplande veckorna växte relationer fram som bar genom utmaningar, övningar och sena kvällar. Det handlade inte bara om att klara uppgifterna – utan om att göra det tillsammans. Att alltid ha någon bakom sig, oavsett väder eller tid på dygnet, blev en trygghet.

– *För mig är kamratskapen det allra roligaste och viktigaste med värnplikten. Känslan av att man alltid har någon bakom sig som stöttar och som finns där i torrt och vått, bokstavligen,* säger Ella.

Det är just detta hon kommer att sakna mest: *människorna, jargongen och de sena samtalen.*

– *Det jag kommer sakna mest med lumpen är gemenskapen och de relationer jag har byggt upp med mina kamrater. Jag kommer sakna jargongen vi har med varandra, språket vi använder och att sitta uppe sent och snacka skit med de närmaste polarna*.

Men värnplikten handlar inte bara om att hålla ihop – utan också om att ta ansvar. För *Filip* innebar året att kliva in i en roll som gruppbefäl, med allt vad det innebär.

Att växa med ansvar

Värnplikten har varit mer än gemenskap. Den har också inneburit fysisk och mental utveckling. För *Filip* blev året på Amf 1 en resa i ansvarstagande – för sig själv och andra. Slutövningen under gruppbefälsutbildningen blev en av de mest prövande upplevelserna, med regn, sömnbrist, tung packning och rutiner som ännu inte satt sig. Men det var då *Filip* insåg hur mycket han faktiskt klarade av. Med tiden växte tryggheten i befälsrollen – även när det innebar att fatta obekväma beslut.

– *Jag har utvecklats väldigt mycket – fysiskt, mentalt och personligt. Fysiskt för att vi rör oss mycket med utrustning och fysträning. Mentalt för att jag förstår att jag klarar mer än jag tror. Och personligt för att jag blivit mer disciplinerad och en bättre lagspelare,* fortsätter Filip.

Vidare mot nästa uppgift

För *Ella* gäller samma sak. Hennes inställning till utmaningar har förändrats. Hon har lärt sig att det inte alltid handlar om kontroll, utan om att acceptera läget och jobba med det man har. Att lösa uppgiften, oavsett förutsättningar.

– *Det viktigaste jag tar med mig är att ”gilla läget”. Att acceptera situationen för vad den är och jobba med den istället för att gräva ner sig. Det är en inställning jag tror alla har nytta av i hela livet*, säger *Ella*.

Filip bär framför allt med sig egenskaperna han utvecklat i sin befälsroll – att vara drivande även när det känns motigt, och att stå kvar i ansvar.

– *Ledarskapet och disciplinen tar jag med mig. Jag har blivit bättre på att göra sådant som behöver göras – även när motivationen saknas,* avslutar *Filip*.

ETT HÅLL TJEFTEN KÅNST VERK

AV: PER BRÄNNHAMMAR

Vapenbröderna har sedan 2019 ett avtal med ***SvMM*** *(Svenska Militära Minnesmärken)* om skötsel av de minnesmärken (12 st) som finns på *Rindö, Vaxholms Fästning* (Kastellet) och i *Vaxholm* (Lägret och f.d KA-staben).

Minnesmärkena utgörs av såväl stenar (natur/stenstoder), plaketter/tavlor/monument men också av ett konstverk i granit av stort konstnärligt värde gjort av *Elis Ernst Eriksson*. Konstverket utgörs av en minnessten över regementets beredskapstid 1939–1945 med inskriptioner på de fyra sidorna; man på post, de skilda vapnen, grupp med fana, bonde, säd, kvinna och gosse skördar frukter, duvor som flyger. Det sistnämnda kan tyda på att minnesstenen som finns nedanför gamla markan på KA 1 uppfördes någon gång efter andra världskrigets slut, för 1957 så övergav *Elis* den klassiska skulpturstilen.

Elis Ernst Eriksson föddes 1906 i Stockholm och var en svensk målare, skulptör och författare som hade ett långt och innehållsrikt liv med många avtryck på samtiden. *Elis Eriksson* kom från enkla förhållanden och lämnades bort tidigt av sina föräldrar och uppfostrades i en Stockholmsfamilj. I 20-årsåldern gick han till sjöss och på 1930-talet studerade han vid Tekniska skolan i Stockholm för att sedan utbilda sig vid Kungliga Konsthögskolan 1934–1939. Åren 1939–1940 var *Elis Ester Lindahl*-stipendiat i Italien och Frankrike. Efter *Hitlers* invasion av Frankrike följde han flyktingströmmen till Bordeaux för att sedan bli inkallad under beredskapsåren till värnplikt på KA 1, så där finns kopplingen till skulpturen. Det finns dock ingen dokumentation om vems idé och på vems uppdrag den tillkom. Man kan ju spekulera i/raljera om det var en hyllning till den fina tiden under beredskapen i kustartilleriet samt om *Elis* fick någon ersättning för arbetet m.m.

Det intressanta är att *Elis* tidigt vände sig emot det gängse konstbegreppet och kallade sina alster för produkter och ej för konstverk. Hans stora genombrott kom 1964 efter att han i början av 1960-talet kom i kontakt med *Pablo Picasso* och andra modernister. Hans bildspråk har beskrivits som rått och anarkistiskt och i samma tradition som dadaisterna. I sina verk berörde han ofta det politiska läget, kriget och poesin. *Elis* var en mångsidig och samhällsengagerad konstnär som stod upp för den lilla människan. Hans numera *”Håll tjeften”* manar till uppror och att aldrig underordna sig förtryckande normer. Mycket har sagts och skrivits om *Elis*; obegripligt motsägelsefull, ointelligent dyslektiker *(besynnerligaste stavningsregler med bokstäver som inte såg ut som vanliga bokstäver, skrev med gemener m.m.)*, en konstnär som inte ville vara konstnär, övertygad trotskist som aldrig talade politik osv. *Elis* var naiv men provokativ i sin uppfattning om, en trasig och söndersliten världsbild, en konstbranschens egen *Emil i Lönneberga*.

På 1960 talet började han att skriva med ord stavade och komponerade på hans eget sätt. 1965 skapade han med utställningen med *”indijaner å en kåvbåj, om Pavan”* den första galleriinstallationen i Sverige.

Elis produkter, *”ingen kånst”* har fått många utmärkelser, bl.a *Prins Eugen* medaljen 1981. Hans verk har visats på *Moderna Museet, Liljevalchs* m.m.

Det var en färgstark familj *Elis* omgav sig med. Hustrun *Viola* var konstnär, sonen *Christer* författare, sonen *Ulf* cyklist som vann Sverigeloppet ett år samt dottern *Kristina* målare och tecknare. *Elis* tvillingbror blev skådespelare och han var brorson till den mycket kände skulptören *Christian Eriksson*.

Elis dog 2006 i Stockholm.

Minnesmärket nedanför gamla markan på Rindö.

SPIONER, STRÅLKASTARE OCH SOMMARMÖTE

AV: ERIK HIMMELSTRAND

Museets och vänföreningens årsbok 2025 om *Oscar-Fredriksborgs fort* har mottagits mycket väl och intresset är stort för att lära sig mer om den anläggning som byggdes på *Rindö* för att försvara inloppet mot Stockholm genom *Oxdjupet*. Fortet är mycket intressant att besöka inte minst då det utgör en sorts hybrid i fortifikatoriskt hänseende mellan äldre befästningar med vertikala murar och kanoner utomhus och i kasematter och senare tiders anläggningar som sprängdes in i berget helt och hållet med kanonerna täckta av pansarkupoler. Boken kan erhållas genom att gå med i Vaxholms Fästnings Musei Vänner men kan också köpas direkt av föreningen utan portoavgift på ***Vaxholms kastell den 6 juli***.

När jag skriver detta har museet under gårdagen genomfört ett evenemang på *Rindö redutt*, där *Anders Joninger* berättade om det ballongkompani som upprstod på platsen år 1898. Ballongerna var vätgasfyllda och personalen som skickades upp i spanings- och eldledningssyfte fick inte ha anlag för sjösjuka eftersom det kunde bli rejält gungigt i ballongkorgen. Efteråt ledde jag en liten grupp som fick följa med mig på en äventyrsvandring med hjälp av i förväg uppsatta rep ner mot den strålkastarställning som likt ett örnbo hänger på bergssidan strax nedanför redutten.

Strålkastarna användes för att upptäcka fientligt framträngande fartyg och båtar men hade givetvis den nackdelen att röja sig själva vid själva belysningen, de kunde därför inte placeras precis vid de egna batteriställningarna, i detta fall främst 12. batteriet. Med erfarenheter från det första världskriget utformades även lysgranater under 1920-talet, men deras nackdel låg i det faktum att de fråntog batterierna eldkraft, genom att *”ockupera”* de kanoner som annars skulle användas för att bekämpa målen. Under 1940-talets slut tillfördes kustartilleriet lysraketer (m/48), men även dessa fasades ut när spaning och eldledning i mörker kunde ske effektivt genom radar.

Annat som hänt på fästningsmuseet under våren är att vi uppfört den första delen av en utställning som bär namnet *”Spionernas värld”*. Utställningen tar upp och berättar bland annat om några av de värsta spionerna som vi känner till i landet och som orsakat Sverige enorm skada. En av dessa kom dessvärre från våra egna led, nämligen *Stig Bergling* som var utbildad kustjägare. Ett nytt bildspel visas i en digital skärm i vår basutställning, den berättar om den utbildning av artilleribeväringar som bedrevs på Lägret i Vaxholm under åren 1878–1904 innan verksamheten flyttade till de nybyggda kasernerna vid Oskar-Fredriksborg. Beväringar kallades de värnpliktiga soldaterna vid denna tid.

Slutligen vill jag hälsa er alla välkomna till ***”Försvar & Beredskap i dåtid, nutid och framtid”*** på ***Vaxholms kastell, söndagen den 6 juli***.

Evenemang under sommaren

6 juli, kl. 11–17
”Försvar & Beredskap i dåtid, nutid och framtid” en heldag på Vaxholms kastell och fästningsmuseet med deltagande av FM/Amf1. Guidningar, föredrag, film, uppvisningar och barnaktiviteter.

9 augusti, kl. 13–15
Oscar-Fredriksborgs fort. Passa på att besöka en anläggning som oftast är låst.

B **Posttidning**
Ej retur

Vapenbröderna
c/o Stockholms amfibieregemente
By Breidablick
130 61 HÅRSFJÄRDEN

Vaxholms Fästnings Museum
Skärgårdens största museum

www.vaxholmsfastning.se Bokning och information tel. 08-1200 4870

VAPENBRÖDERNA
Kamratföreningen Vapenbröderna är Stockholms amfibieregementes kamratförening. Föreningen ger ut tidningen Borg-Skum fyra gånger per år.
Mer information om föreningen finns på vår hemsida
www.vapenbroderna.se

Följ oss även på
facebook och Instagram

Föreningens adress:
Kamratföreningen Vapenbröderna
c/o Stockholms amfibieregemente
by Breidablick, 130 61 Hårsfjärden

info@vapenbroderna.se

Skattmästaren:
Marie Wall
Mobil 070 886 50 25
evmavi03@gmail.com

Årsavgift:
200 kr
Familjemedlem 100 kr

Bankgiro:
294-9816

Swish:
123 435 29 28

REDAKTION
red@vapenbroderna.se

Redaktör tillika ansvarig utgivare:
Victor Ihre Persson
Mobil 070 866 73 00

Redaktionsmedlemmar:
Carl von Gerber
Mobil 073 181 48 87
Mats Geijer
(Korrektur)

Utgivning:
Fyra nummer per år

Layout:
ANV Gunilla Borg
Mobil 070 781 86 04
gunilla@anv.se

Tryckeri:
Tryckeri AB Orion

Scanna QR-koden för ansökan om medlemskap

Adressändring:
www.vapenbroderna.se/medlemskap